

Předsedové Místního národního výboru Březolupy v letech 1945 až 1990

1. Úvod:

Touto pátou částí pokračuji v seriálu článků, v nichž postupně představuji podrobněji starosty a jmenovitě další členy vedení obce.

Doba, o níž je tento článek, byla velmi složitá a pořád jsme se s ní zatím nedokázali vypořádat. Začíná rokem osvobození Československa a obdobím více či méně hluboké totality. V tomto článku nebudu hodnotit tuto nepřilíš radostnou epochu našich dějin, pouze přiblížím jmenovitě představené naší obce v tomto období.

2. Starostové Březolup v letech 1945 až 1964:

Dne 5. května 1945 proběhla ustavující schůze Revolučního národního výboru, na níž byl předsedou zvolen Tomáš Sklenář. Dne 7. září 1945 nahradil revoluční výbor nový orgán nazvaný „Místní národní výbor“. Tento se skládal z osmnácti členů, z nichž 5 bylo komunistů, 5 lidovců, 4 národní socialisté a 4 sociální demokraté.

Na tomto zasedání byl potvrzen jako celkově dvacátý třetí starosta, nově pak pod jménem předseda MNV v naší obci **TOMÁŠ SKLENÁŘ**. Narodil se 14.6.1895 v Březolupech č.65. Jeho otcem byl Tomáš Sklenář (*1867 v Březolupech) a dědem Martin Sklenář (*1837 taktéž u nás). Tento rod byl v té době již dlouhodobě v naší obci usazen.

Tomáš se oženil dne 21.10.1919 v Březolupech ve věku 24 let, jeho nevěstou byla o tři roky mladší Marie Mikulková z Březolup č.146 a měli spolu šest dětí. Žil v Březolupech nejdříve na č.65 v části „Drahy“ a poté v domě č.p.288 v části Zápolí. Zemřel dne 4.6.1971.

Pro léta 1945-54 se nám bohužel v obecní kronice nedochoval zápis o tom, kdo byl náměstkem předsedy a radními.

Další volby v Československu se konaly již po nechvalně známém únorovém převratu. Probíhaly v průběhu května, přesné datum nám kronika obce z této doby bohužel opět neuvádí. Volilo se pouze na tři roky a počet členů MNV byl stanoven tentokrát na osmnáct. Novým předsedou MNV, tentokrát pro období 1954 až 1957 a celkově dvacátým čtvrtým představeným obce, se stal **FRANTIŠEK LYSONĚK**. Narodil se, jako první ze starostů, či předsedů již ve dvacátém století, přesně dne 26.4.1904 na č.106. Jeho otcem byl taktéž František Lysoněk (*1875 v Březolupech) a dědem Martin Lysoněk (*1846 opět u nás). Tento rod je původní březolupský, a již tři jeho členové byly od roku 1850 starosty obce, byť nešlo o předky Františka.

František se 1.2.1927 ve věku 22 let oženil v Březolupech s Annou Sklenářovou z Březolup č.65 (byla sestrou předchozího předsedy MNV), která byla o čtyři roky mladší. Měli spolu celkem tři děti. František se narodil v domě č.106 v části „Drahy“ (tento dům již nestojí) a pak žil na č.65 v rodném domě své ženy v části „Drahy“, kde i dne 7.3.1983 zemřel.

V letech 1954-57 byl tajemníkem MNV Karel Hanák - č. 334. Radními pak byli: Tomáš Sklenář (bývalý předseda) - č.288, Otakar Křístek - č.211 a Miloš Michálek - č.40.

Další volby proběhly 19. května 1957 a počet členů MNV byl zvýšen na 23. Poprvé pak byli voleni i poslanci od Okresního a Krajského (za naši obec a vesnice okolní) národního výboru. Dvacátým pátým vedoucím představitelem obce Březolupy byl zvolen FRANTIŠEK ZŮFALÝ. Narodil se 18.10.1903 na č.205. Jeho otcem byl Josef Zůfalý (*1872 v Březolupech) a dědem Jan Zůfalý, který se narodil v Příštpě, což je nedaleko Jaroměřic nad Rokytnou na Vysočině. Byl ovčím pastýřem, a protože šlo o tzv. toulavé zaměstnání dostal se posléze do naší oblasti.

František se 12.9.1931 ve věku 27 let oženil v Březolupech s dvaceti tříletou Ludmilou Michálkovou z Březolup č.22 a měli spolu jedno dítě. František se narodil na č.205 v části „Podsedky“ (i tento dům je již zbořen), ale následně žil na č.200 v části obce „Podsedky“, kde i 5.7.1973 zemřel.

Jeho náměstkem byl minulý předseda František Lysoněk, tajemníkem opět Karel Hanák - č. 334. Radními pak opět Miloš Michálek - č.40, a nově pánové František Hrabica - č.48, Jaromír Hrabica - č.370 a Stanislav Sklenář - č. 21.

Předseda František Zůfalý byl však již na podzim roku 1957 odvolán. Důvodem podle zápisu v kronice obce je uvedeno socializace vesnice. Co si pod tím máme představit nevím, ale asi šlo o výměnu vyvolanou potřebami v řadách KSČ.

Novým předsedou MNV se tak již v roce voleb stal radní STANISLAV SKLENÁŘ. Stal se již dvacátým šestým představeným obce v pořadí. Narodil se 16.10.1920 na č.21. Jeho otcem byl Josef Sklenář (*1890 v Březolupech) a dědem Martin Sklenář (*1837 taky u nás).

Stanislav se až 29.7.1967, tj. až po mandátu předsedy, ve věku 33 let oženil v Březolupech se 43 letou Boženou Blažkovou z Březolup č.299. Neměli spolu žádné děti. Žil od narození na č.21 v části „Žleby“ a poté až do své smrti dne 30.3.2001 na č.299 v části „Druhá strana“. Dožil se 80 let.

Náměstkem, tajemníkem i radními zůstali pravděpodobně stejní lidé jako po volbách, protože v kronice o změnách není žádný záznam. Stejně jako o jeho náhradníkovi na postě radního.

V roce 1960 proběhly další volby, v nichž byl potvrzen jako předseda MNV, Stanislav SKLENÁŘ. Jeho náměstkem se stal Josef Andrýsek - č. 255, tajemníkem Julius Mojžíšek - č. 219. Radními pak opět František Hrabica - č.48 a nově Ferdinand Vyorálek - č.251, Karel Mališ - č.253, Růžena Kozmíková - č. 400 (jako první žena ve vedení obce), František Šišák - č.215 a Eduard Briskorin - č. 197.

3. Obecní představení v letech 1964 až 1989:

Volby v roce 1964 proběhly 14. června. „Zvolených“ kandidátů do místního národního výboru u nás bylo již 33. Z tohoto velmi vysokého počtu bylo 19 členů KSČ a 14 nestraníků.

Dvacátým sedmým vedoucím představitelem obce Březolupy byl zvolen FRANTIŠEK SVOBODA. Narodil se 3.12.1926 na č.159. Jeho otcem byl Karel Svoboda (*1890 v Březolupech) a dědem Jan Svoboda (*1857 u nás).

František se 3.7.1948 ve věku 21 let oženil v Bílovicích s osmnáctiletou Josefou Jurákovou z Bílovic. Měli spolu tři děti. František se narodil na č.159 v části „Močidla“, kde i 5.5.1992 ve věku 63 let zemřel.

Jeho náměstkem byl opět Josef Andryšek - č. 255, tajemníkem Miloš Skřehota - č. 415. Radními pak bývalý předseda Stanislav Sklenář - č. 21, opět i František Hrabica - č.48 a Eduard Briskorin - č. 197. Nově pak: František Juřena - č.366, Stanislav Lysoněk - č.26, František Bednařík - č. 260 a František Zemčík - č.192.

Předseda František Svoboda však již na jaře roku 1965, necelý rok po volbách, rezignoval, avšak zůstal členem poslanců MNV.

Novým předsedou MNV se tak stal Ferdinand ZŮFALÝ. Ten původně nebyl zvolen ve volbách a byl jen náhradníkem. Stal se již dvacátým osmým představeným obce v pořadí. Narodil se 30.5.1907 na č.205. Byl bratrem předsedy MNV z roku 1957 Františka Zůfalého.

Ferdinand se 17.10.1931 ve věku 24 let oženil v Březolupech s 27 letou Annou Pastyříkovou z Březolup č.330 a měli spolu celkem čtyři děti. Od narození žil v rodinném domě č. 205 v části „Podsedy“. Poté pak až do své smrti (zemřel dne 23.12.1972 ve věku 65 let) na č.33, v domě který se nachází v části obce „Podsedy“, nedaleko jeho rodného domu.

Náměstkem, tajemníkem i radními zůstali pravděpodobně stejní lidé jako po volbách, protože v kronice o změnách opět není žádný záznam.

V roce 1968 došlo předčasně k dalším změnách ve vedení obce. Odstoupil z důvodu odchodu do důchodu předseda MNV Ferdinand Zůfalý. Novým, už dvacátým devátým představeným obce byl zvolen radní FRANTIŠEK JUŘENA. Současně rezignoval i tajemník Miloš Skřehota a novým se stal Antonín Hanáček - č.224. Další členové vedení obce zůstali pravděpodobně do dalších voleb původní.

František Juřena se narodil dne 30.10.1938 v Kněžpoli č.188. Jeho otcem byl Cyril Juřena (*1909 v Halenkovicích) a dědem František Juřena (*1875 taktéž v obci Halenkovice nedaleko Napajedel).

Dne 28.10.1961 ve věku 22 let oženil v Březolupech s dvaceti jedna letou Marií Ovčáčkovou z Březolup č.366. Měli spolu dvě děti. František žil v Březolupech po celou dobu na č.366, v rodném domě své ženy, v části obce „Drahy“, zemřel den 2.8.2017 ve věku 78 let.

Pan Juřena se stal nejdéle sloužícím předsedou MNV Březolupy, když potvrdil své postavení při volbách v letech 1971, 1976, 1981 i roku 1986.

Jeho náměstkem se roku 1971 stal minulý radní Stanislav Lysoněk - č. 26, tajemníkem zůstal Antonín Hanáček - č.224. Radními pak byli bývalý předseda Stanislav Sklenář - č. 21, opět

František Bednařík - č. 260 i František Hrabica - č.48. Nově pak: Miloš Skřehota - č.415, Antonín Surý - č.416 a Alois Hrabec - č. 146.

Roku 1976 se stal náměstkem předsedy minulý radní František Hrabica - č.48, tajemníkem se stal minulý radní Alois Hrabec - č- 146. Radními pak nově byli: Ing. Jiří Ohnutek - č. 33, Josef Hoferek - č. 447, František Andryšek - č.270, František Stašek - č.72, Ludmila Fusková - č.65, Josef Blaha - č. ? a Marie Bednaříková - č. 186.

Roku 1980 se stala naše vesnice střediskovou obcí a měla MMV společně s obcemi Svárov a Zlámanec. Nově vznikly funkce místopředsedů, z nichž I. byl určen pro Březolupy a od roku 1981 ho zastávala minulá radní Ludmila Fusková - č.65. II. místopředseda byl ze Svárova a to Josef Hubáček - č. 76 a III. pak Alois Pavelka ze Zlámance - č. 96. Tajemníkem zůstal Alois Hrabec - č. 146. Radními pak byli opět zvoleni pouze Ing. Jiří Ohnutek - č. 33 a Josef Hoferek - č. 447. Nově pak: Antonín Minařík - Svárov č.25, Ludvík Korábečný - č.64, Zdeněk Tomek - č.16 a Josef Mikel - Zlámanec č. 111.

I ve volbách roku 1986 byla naše vesnice stále střediskovou obcí. Toto uměle vytvoření spojení obcí pak skončilo v roce 1990. Funkce místopředsedů zastávali od roku 1986: I. pro Březolupy Marie Bednaříková - č.186. II. pro Svárov opět Josef Hubáček - č. 76 a III. pro Zlámanec nově Františka Velísková - č. 92. Novým tajemníkem se stal minulý radní Zdeněk Tomek - č.495. Radními pak byli opět zvoleni Ing. Jiří Ohnutek - č. 33, Ludvík Korábečný - č.64 a Antonín Minařík - Svárov č.25. Nově pak: Ludmila Lysoňková - č.446, Božena Smolková - Zlámanec č.4 a František Bednařík č. 191.

4. Závěr:

Vedení obce ve svobodnější době „po sametové revoluci“ v období let 1990 až do současnosti bude námětem posledního článku tohoto cyklu. Vyjde v průběhu roku 2022, uzavře toto téma, které vycházelo v našem zpravodaji od roku 2017. Všechny články jsou uloženy i na webu obce v záložce HISTORIE. Postupně jsem v nich představil všechny starosty obce a předsedy Místního národního výboru od roku 1850 kdy byla obecní samospráva uzákoněna. Mnozí z nich uvedených, jak už to na vesnici naší velikosti bývá, byli jistě i vašimi předky.

Zpracoval dne 1. 9. 2021

Ing. Radek Berečka, kronikář obce Březolupy